

**ЈУ НАРОДНА БИБЛИОТЕКА
„СТЕВАН САМАРЦИЋ“**

**ПРОГРАМ РАДА
ЗА 2016. ГОДИНУ**

децембар, 2015.

ОСНОВЕ ПРОГРАМА РАДА БИБЛИОТЕКЕ

Народна библиотека „Стеван Самарцић“ као јавна установа Скупштине општине Пљевља обавља библиотечку дјелатност у складу са Законом о култури („Сл. лист Црне Горе“, бр. 49/08 од 15.08.2008.), Законом о библиотечкој дјелатности („Сл. лист Црне Горе, бр. 49/10), Статутом Библиотеке („Сл. лист Црне Горе“, бр. 12/12) и Одлуком о организовању јавне установе Народна библиотека „Стеван Самарцић“ („Сл. лист Црне Горе“, бр. 29/11)

ЈУ Народна библиотека „Стеван Самарцић“ (у даљем тексту Библиотека) организовано ради на:

- подстицању и развоју општег и стручног образовања становништва на подручју општине Пљевља;
- попуњавању библиотечног фонда одговарајућом библиотечком грађом, у складу са потребама корисника;
- подстицању и помагању научно-истраживачког рада;
- развоју културних потреба становништва и стварању услова за њихово задовољавање;
- трансформацији Библиотеке у модерни библиотечно-информациони центар општине Пљевља;
- унапређењу библиотечке дјелатности на подручју општине Пљевља;
- заштити библиотечке грађе на свим носиоцима информација;

Библиотека у свом дјеловању настоји да достигне прописане стандарде, нормативе и критеријуме рада за народне библиотеке у Црној Гори у погледу уређености простора, опреме, обима и структуре књижног фонда, стручног кадра итд., пошто исти нијесу још увијек у свим сегментима достигнути.

Овај Програм рада актуелизује оне послове и радне задатке које је могуће реализовати у постојећим условима нужног (привременог) смјештаја Библиотеке, полазећи од претпоставке да ће послови на реконструкцији Дома културе, као и на стварању материјално-техничких услова за пресељење на стару локацију, трајати током већег дијела наступајуће године.

Програм рада је прилагођен и условима рада који ће настати пресељењем Библиотеке у Дом културе током 2016. године.

I САВЈЕТ БИБЛИОТЕКЕ

Библиотека ће створити услове за рад и одлучивање Савјета Библиотеке кроз редовне сједнице, а у складу са Статутом и Пословником о раду Савјета.

Савјет Библиотеке броји 5 чланова: Нада Боровић, предсједница, Харис Алаваћ, Вера Милић, Биљана Анђелић и Марија Кнежевић, чланови.

II КАДАР БИБЛИОТЕКЕ

На стручним библиотечким пословима (набавка публикација, стручна обрада, заштита, презентација, рад са корисницима, књижевне вечери, изложбе књига, рад у систему COBISS итд.) биће ангажовано 9 радника (5 библиотекара са високом школском спремом и 4 књижничара са средњом школском спремом). Стручни кадар формиран је према стварним потребама и нивоом развијености Библиотеке као и очекивањима да се са повратком у Дом културе Библиотека врати свом некада устаљеном цјелодневном раду са корисницима од 8-19 часова.

На осталим пословима биће ангажована 3 радника – 1 директор/ца, један хигијеничар/ка и 1 административни радник/ца.

На свим пословима Библиотека ће током године ангажовати укупно 12 запослених.

III ПРОСТОР И ОПРЕМА

Библиотека ће послове на уређењу простора и набавци опреме ускладити са условима привременог смјештаја, односно са планираним активностима Општине на реконструкцији и уређењу Дома културе.

При повратку у Дом културе водиће се рачуна о набавци адекватне опреме у складу са модерним начином опремања и уређења библиотеке у данашњем свијету.

За ваљано обављање основне библиотечке дјелатности и њено унапређивање неопходно је обезбиједити већи број књига, више примјерака актуелних наслова, освјезити референсну збирку савременим издањима, набавити савремену опрему, омогућити доедукацију кадра, а изнад свега, нови, већи и функционалан простор.

IV САДРЖАЈ РАДА, ЦИЉЕВИ И ЗАДАЦИ

Библиотека већ годинама ради у неадекватним условима, у крајње скученом простору некадашњег радничког ресторана фабрике Вектра Оптел ДОО, без адекватног осветљења и гријања. Дио књижног фонда који је био смјештен у једном од магацина Војске Црне Горе, да би се заштитио од пропадања и да би био доступан нашим корисницима, пребачен је у просторије Вектре Оптел. У постојећим условима није могуће примијенити дуго година изграђивани организациони модел Библиотеке који се заснивао на раду по секторима (одјелењима).

Основни садржај рада, циљеви и задаци Библиотеке биће:

1. праћење издавачке продукције;
2. комплетирање, обнављање и попуњавање библиотечких фондова;
3. стручна обрада библиотечког материјала;
4. прикупљање и чување завичајне грађе на територији општине;
5. чување и заштита библиотечког материјала;
6. презентовање и коришћење библиотечког материјала;
7. размјена (позајмица) библиотечког материјала и други видови сарадње са библиотекама и другим културним установама;
8. промовисање књиге и читања.

1.1. Библиотека ће континуирано пратити текућу издавачку продукцију (преко каталога, приказа и осврта на нове публикације, преко рекламних огласа, Интернет мреже итд.).

1.2. Библиотека ће благовремено формирати листе жељених публикација и планирати набавке према потребама корисника.

2.1. Обнављање, комплетирање и попуњавање библиотечких фондова куповином и поклонима књига, периодичних публикација и другог библиотечког материјала одвијаће се током цијеле године.

2.2. Потребне књиге набављаће се приликом посјета сајмовима књига у Београду и Подгорици, као и у сарадњи са издавачким кућама.

2.3. Књижни фондови ће се обнављати, комплетирати и попуњавати на основу:

- а) увида у стање фондова (обим и структура фондова, стање појединих збирки, едиција и сл.);
- б) стварних потреба корисника;

в) расположивих финансијских средстава за куповину књига и других публикација.

2.4. У складу са тим требало би обновити и библиотечки фонд за дјецу: сликовнице, стрипове, књиге на страном језику, књиге Креативног центра, часописе за дјецу, лектуру, приручнике, енциклопедије почетнице, белетристику, као и литературу из популарне науке.

2.5. Периодичне публикације се тренутно не набављају због недостатка простора за читаоницу.

2.6. При избору публикација Библиотека ће се држати следећих критеријума (потреба):

а) научна и књижевно-естетска вриједност дјела;

б) актуелност дјела;

в) потреба за свестраним информисањем у савременом друштву;

г) подстицање интересовања за књигу, побуђивање маште и радозналости и формирање навике читања код најмлађих корисника.

3.1. Библиотека ће наставити рад на стручној обради (инвентарисање, каталогизација и класификација) библиотечког материјала током цијеле године.

3.2. Каталогизација књижног фонда обављаће се према важећим међународним стандардима у обради монографских публикација (ISBDM) и по систему универзалне децималне класификације (УДК).

3.3. Током године радиће се на обради књига из текућег прилива, јер је обрађен и у електронску базу података Библиотеке унесен цјелокупан књижни фонд. Од 2016. године у електронску базу Библиотеке уносиће се серијске публикације и некњижна грађа, јер су захваљујући обуци спроведеној у јесен 2015. године у Народној библиотеци Србије стечени услови за стицање привилегија за рад у овом дијелу програма. Аутоматизација библиотечких сервиса, у складу са токовима савременог библиотечког пословања, јесте приоритет Народне библиотеке и у 2016. години. У Библиотеци се увелико реализује пројекат COBISS.CG, тако да у 2016. години предност треба дати стручном усавршавању кадра и изради записа у поменутом програму. Да би обезбиједили средства за тај посао и ове године смо узели учешће на Конкурсу Министарства културе пројектом „Доедукација стручног кадра“.

3.4. При обради монографских и серијских публикација формираће се именска, предметна и децимална одредница и сваки запис у електронском каталогу биће могуће претраживати помоћу педесетак параметара (аутор, наслов, издавач, децимални број, кључна ријеч, предметна одредница, издавачка цјелина, итд.)

4.1. Наставиће се систематски рад на грађи која припада фонду „Завичајне збирке“. Радиће се на прикупљању, критичком одабирању, стручној обради и презентовању књига, листова, часописа, монографија, војних и историјских карата, музикалија, каталога изложби, старих фотографија, дакле, свега онога што је по дефиницији библиотечки материјал, а настало је на подручју Пљеваља или је тематски везано за ово подручје.

5.1. Библиотека ће предузети све редовне мјере чувања и заштите библиотечког материјала. Овом сегменту рада биће посвећена посебна пажња, с обзиром да је значајан дио књижног фонда ускладиштен на неадекватан начин и захтијева стриктну примјену прописаних мјера чувања и заштите библиотечког материјала.

6.1. Презентовање и давање на коришћење библиотечког материјала одвијаће се преко цијеле године и сваког радног дана, од 9-17 часова. У случају пресељења у Дом културе, Библиотека ће прилагодити радно вријеме новим условима, па ће рад са корисницима организовати у времену од 8-19 часова.

6.2. Библиотека ће само дио својих фондова, и то онај најтраженији (референсна збирка, обавезна школска лектира и сл.), учинити доступним на увид и коришћење читалачкој публици. Књиге из читаонице ће се давати на коришћење ван Библиотеке уз одговарајући документ, јер у постојећим условима није могуће организовати рад тог одјељења. Фонд „Завичајне збирке“ ће се искључиво користити у привременим просторијама Библиотеке. Заинтересованим корисницима, прије свега онима који истражују пљеваљски крај (прошлост пљеваљског краја, етнографију, духовно наслеђе итд.), биће омогућен увид у грађу која се чува у другим библиотекама, односно, њено коришћење у овој Библиотеци путем међубиблиотечке позајмице.

7.1. Библиотека ће остварити разне видове сарадње са библиотекама и другим културно-образовним установама у Црној Гори, а посебно са

Националном библиотеком ЦГ „Ђурђе Црнојевић”, као матичном установом у области библиотечке дјелатности у Црној Гори.

7.2. Библиотека ће наставити дугогодишњу сарадњу са културним, просвјетним и информативним установама у нашој средини.

7.3. Сарадња са библиотекама и другим културно-образовним установама састојаће се у:

- а) прикупљању, обради и пружању библиотечких информација и њиховом коришћењу у научне, културно-образовне и друге сврхе;
- б) размјени и позајмици библиотечког материјала;
- в) перманентном усавршавању и оспособљавању библиотечког кадра;
- г) активностима на промовисању књиге и читања;
- д) стварању јединствене библиотечке базе података и јединственог библиотечко-информационог система;

8.1. Библиотека ће систематски радити на пропагирању књиге и читања.

8.2 Промовисање књиге и читања одвијаће се кроз разне облике комуникације са читалачком публиком:

- а) непосредна комуникација библиотекар - корисник;
- б) пласирање библиотечке информације преко Интернета (сајт Библиотеке);
- в) организовање књижевних вечери, изложби књига и сл.;
- г) организовање дјечијих радионица и књижевних конкурса;
- д) оглашавање нових публикација као и критичких осврта и приказа на нове публикације у локалним мас-медијима и у сарадњи са њима (Пљеваљске новине и Радио телевизија Пљевља).

V ОСТАЛЕ УСЛУГЕ БИБЛИОТЕКЕ

- Фотокопирање и скенирање библиотечке грађе.
- Коришћење интернет клуба.
- Стручна помоћ при одабиру литературе за израду дипломских и семинарских радова.
- Периодично представљање часописа из области књижевности и друштвеног живота.
- Мултимедијални кутак, гледање филмова и слушање музике.
- Обука радника за књиговезачке послове, лијепљење и одржавање старих и оштећених књига.

VI ИЗГРАДЊА И КОРИШЋЕЊЕ СИСТЕМА COBISS

Библиотека ће наставити послове на стварању комуникационих, технолошких, кадровских, организационих и других претпоставки за учешће у изградњи и коришћењу система COBISS (Кооперативни on-line библиографски систем и сервис). Ради се о организационом моделу повезивања библиотека у јединствен библиотечно-информациони систем, који тренутно укључује све земље бивше Југославије и већину земаља из окружења. Тренутно је у систем COBISS укључено преко 700 библиотека. Укључењем у систем COBISS Библиотека постаје дио савременог БИС-а (Библиотечно-информациони систем и систем научних и технолошких информација) који, између осталог, омогућава стандардизовану и узајамну обраду библиотечке грађе, размјену библиотечке информације, оспособљавање кадра за рад у библиотеци и комуникацију међу библиотекама.

У 2016. години Библиотека ће у систему COBISS прије свега радити на изради библиографских информација које се односе на електронску обраду серијских публикација и монографске публикације из текућег прилива. Планирамо да током 2016. године створимо услове за прелазак на COBISS3/позајмицу. За тај сегмент рада већ имамо све предуслове, електронски обрађен књижни фонд, обучен кадар, потребно је инсталирати програм и одговарајућу опрему.

Током ове године планирамо обуку за **COBISS/Зфонд-серијске публикације и COBISS3/Набавку**. Обука за тај сегмент рада не планира се у Црној Гори, тако да ћемо послати два библиотекара на обуку у Народну библиотеку Србије. За ту намјену тражићемо средства од Министарства културе ЦГ учествујући на конкурс „Програм заштите и очувања културних добара“, за 2016. годину.

VII КУТАК ЗА НАЈМЛАЂЕ

На Дјечјем одјељењу, за најмлађе кориснике, планирамо да у 2016. години осмислимо садржајно богате и разноврсне програме. Поред литерарног конкурса који смо успјешно организовали пет година, планирамо разне манифестације, промоције, предавања за наше најмлађе као и креативне радионице. Поменуте активности могуће је у потпуности остварити када се Библиотека пресели у Дом културе.

Колективно учлањење ученика свих узраста одвијаће се кроз форму радионица у Библиотеци. Ову активност за дјецу школског узраста смо осмислили у циљу повећања мотивације за читање и коришћење свих

библиотечких услуга, као и модел повлашћеног учлађења. Пошто су услови у Библиотеци отежавајући, због хладноће, планирали смо да организујемо радионице у школама у току зимског периода.

VIII КЊИЖЕВНА ТРИБИНА „НОВО ЧИТАЊЕ“

Библиотека је 2010. године покренула Књижевну трибину „Ново читање“. Циљ трибине је да понуди једно ново и другачије читање и вредновање дјела најзначајнијих домаћих писаца који су још за живота стекли име класика. Током 2016. године планирамо да, у зависности од финансијских могућности, одржимо четири књижевне вечери. Планиране промоције ћемо реализовати у сарадњи са Црногорском академијом наука и умјетности, као и сродним установама из државе и региона.

IX ПРОМОЦИЈА ДЈЕЛА ЗАВИЧАЈНИХ ПИСАЦА

Управљање завичајном збирком, као важан сегмент библиотечке дјелатности, не треба само да се ограничи на прикупљање, обраду, чување и изнајмљивање завичајне грађе, већ треба да се усмјери на завичајно-информацијску активност. Информације које може да пружи један добро постављен завичајни фонд од непроцјаживог су значаја и могу да буду научне, културне, спортске, образовно-васпитне и друге. Популарисање завичаја и завичајних стваралаца може се реализовати организацијом књижевних конкурса на теме везане за завичај, промоцијом књига о завичају, као и популарисањем стваралаштва завичајних писаца преко локалних медија, трибина, књижевних вечери, округлих столова. У току наредне године Библиотека је планирала три књижевне трибине на којима ће бити представљени наши завичајни аутори. У плану је и „Округли сто завичајних одјељења“ - презентација на којој би се драгоцјеном размјеном библиотечких искустава остварила значајна међубиблиотечка сарадња на пољу што успјешнијих поставки завичајних збирки.

X МАТИЧНА СЛУЖБА

У складу са законским обавезама, Матична служба ће пратити развој и дати допринос развоју библиотечко-информационе дјелатности на територији наше општине. У том циљу ће поред осталог:

- обићи све основношколске библиотеке, пружити савјетодавну и стручну помоћ у погледу уређења библиотека и записнички констатовати затечено стање;
- обићи средњошколске библиотеке, утврдити стање, оцијенити промјене, дати стручна упутства и помоћ, сачинити записнике;
- сачинити јединствену информацију од прикупљених статистичких и текстуалних података о стању школских библиотека и доставити их Библиотеци;
- водити регистар библиотека са цијелокупног подручја матичности;
- наставити сарадњу и комуникацију са матичном службом НБЦГ „Ђурђе Црнојевић“

XI ИЗДАВАЧКА ДЈЕЛАТНОСТ БИБЛИОТЕКЕ

Библиотека је 2013. године, објављивањем првог броја „Љетописа“ покренула издавачку дјелатност. Током године планирамо излазак трећег броја. Тим поводом Библиотека ће узети учешће на конкурс који ће Министарство културе Црне Горе расписати почетком наредне године. Уређивачки послови везани за „Љетопис“ се одвијају током цијеле године и на крају промоција новог броја. У припреми је и издавање сабраних дјела Душана Грбовића, завичајног пјесника чије име носи установљена награда за поезију.

XII НАУЧНИ СКУП

Досадашњи рад Библиотеке показује спремност колектива ове установе да настави своју дјелатност организовањем научног скупа на тему: „Традиција библиотечке дјелатности у пљеваљском крају“. Ова идеја произилази из већ реализованог научног скупа са темом „Будућност Гутембергове галаксије“ за који смо добили подршку Министарства културе ЦГ, који је за сада јединствен на подручју наше државе.

XIII НАГРАДА „ДУШАН ГРБОВИЋ“

Након вишегодишњег искуства у раду са младом популацијом, гдје посебно мјесто заузимају активности везане за награду „Свитање“, Народна библиотека „Стеван Самарџић“ установила је још једну литерарну награду. Ријеч је о награди „Душан Грбовић“ која је намијењена најбољим поетским остварењима младих стваралаца и биће додијељена 21. марта, поводом „Свјетског дана поезије“, уз пригодан културно умјетнички програм.

Маркентишка припрема и расписивање Конкурса за награду „Душан Грбовић“ је планирана у фебруару, а у марту засиједање стручног жирија, одлучивање о додјели награде и њено свечано уручење.

XIV ПРОЈЕКТИ

Библиотека ће аплицирати са најмање шест пријава на два конкурса које ће расписати Министарство културе Црне Горе и то: „Програм заштите и очувања културних добара за 2016. годину“ и „Развој културе на сјеверу“. Средства која ћемо добити овим путем искористићемо, као и претходних година, на имплементацију пројеката у 2016. години. Такође ћемо учествовати и на свим другим конкурсима и позивима у којима се обезбјеђују средства за афирмацију библиотечке дјелатности.

XV ОДРЖАВАЊЕ САЈТА БИБЛИОТЕКЕ

У 2016. години Библиотека ће радити на доградњи и редовном ажурирању прилога своје **web** презентације. Све послове везане за сајт обављаће библиотекарски запослени у нашој библиотеци.

XVI ИНВЕСТИРАЊЕ

Да би се предложени Програм рада реализовао неопходна су средства:

Бруто зараде и доприноси на терет послодавца (12 запослених, од тога десет жена и два мушкарца).....	104.902.00
Надокнаде члановима Савјета	5.209.00
Набавка књига	4.000.00
СОBISS систем	3.500.00
Канцеларијски материјал	300.00
Средства хигијене	100.00
Публикације часописи и гласила.....	2.200.00
Електрична енергија.....	6.988.00
Службена путовања у земљи.....	200.00
Службена путовања у иностранству.....	200.00
Репрезентација.....	100.00
Фиксни телефон.....	300.00
Мобилни телефон.....	200.00
Расход за поштанске услуге.....	150.00
Банкарске услуге.....	300.00
Медијске услуге и промотивне активности.....	250.00
Услуге превоза, штампања и умножавања.....	200.00
Организовање књижевних вечери	1.000.00
Текуће одржавање опреме.....	200.00
Закупнина објекта за привремени смјештај.....	17.029.00
Књижевна награда „Душан Грбовић“	600.00
Остали издаци.....	300.00
Компјутерска опрема.....	500.00
Издаци по основу трошкова судског поступка и судским пресудама	1.200.00

Укупно 149.928.00

директорица
Тина Бајчета

